

2024. MÁRCIUS 14.

2024. MÁRCIUS 14.

Értékelési és ellenőrzési szám:

PIF-2024/1694

Beszámoló

a Gondozási Központ 2023. évi tevékenységéről

Készítette: Plank Alexandra
intézményvezető

109/2024

Pétfürdői Gondozási Központ szakmai beszámolója a 2023-as évről

Személyi feltételek biztosítása

A Gondozási Központ minden szakfeladatán a munkához mérten optimálisak a személyi feltételek, megfelelnek a jogszabályi előírásoknak.

Tárgyi feltételek biztosítása

Az intézmény minden szakfeladatán rendelkezik mindazon tárgyi feltételekkel, amelyek lehetővé teszik a szakszerű és színvonalas munkavégzést.

I. A Családsegítő Szolgálat tevékenysége:

A családsegítő szakmai tevékenységét Pétfürdő településen 1 fő családgondozó látja el.

Szakmai tevékenység

A Családsegítő Szolgálat segítséget nyújt a működési területén élő szociális és mentálhigiénés problémái, vagy krízis helyzete miatt segítséget igénylő személynek, családnak, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzésében, a krízis helyzet megszüntetésében, valamint az életvezetési képesség megőrzésében. Fontos tétele a családgondozásnak, hogy úgy tudjunk segítséget nyújtani, hogy a családok megőrizték, vagy a lehetőségekhez mérten javítsák az életvezetési képességeiket.

Az intézmény szolgáltatásait Pétfürdő közigazgatási területén lakhellyel illetve életvitelszerűen a településen tartózkodó lakosok, személyek vehetik igénybe.

Mentálhigiénés tevékenységünk arra irányul, hogy képessé tegyük az embereket az önmagunkban rejlő erők mozgósítására és ezáltal alkalmassá váljanak a problémáik megoldására.

A családsegítő munkatárs rendszeresen segít a pénzügyi, illetve a természetbeni támogatások hozzájutásához. Közvetít a NAV, a MÁK, a Nyugdíjfolyósító intézet, a Munkaügyi Központ, a Kormányhivatalok és a kliens között.

A tavalyi évben már 510 esetben történt találkozás a kliensekkel. A klienskör nagy része továbbra is inaktív, álláskereső vagy munkanélküli státuszú, illetve nyugdíjas korú.

Szintén gyakori az életviteli, családi-kapcsolati gondok, anyagi nehézség, mentális betegség.

A leggyakoribb szolgáltatásnyújtás az ügyintézés mellett a mentális gondozás, támogatás, megsegítés. Ezeket segítő beszélgetés formájában kapták meg a gondozottak.

Szabadidős és prevenciós programok szervezése

A Családsegítő Szolgálat 2023-s évben megtartotta a hagyományos Családi nap rendezvényét. A településen megtartott játszóházban zsíros kenyérral fogadták a résztvevőket.

Együttműködés más intézményekkel

A Családsegítő Szolgálat együttműködik a házi orvosokkal, a kórházi szociális munkásokkal, a helyi önkormányzat szociális ügyintézőjével, a házi gondozással, a munkaügyi központ előadóival.

II. A Gyermekjóléti Szolgálat tevékenysége:

A Gyermekjóléti Szolgálat éves forgalma 857 alkalom, ami nem csak az intézményen belül történő segítségnyújtást, szakmai tevékenységek számát, hanem családlátogatásokat is magába foglalja.

Az év során 35 családban 54 kiskorú veszélyeztetettségének megelőzését, illetve megszüntetését végeztük.

A családokban jelen lévő leggyakoribb problémák továbbra is a szülők következetlen nevelése miatti működési zavarok. Az ellátásban részesülő kiskorúak többsége óvodás vagy kisiskoláskorú, illetve kamasz. Pszichológus tanácsadáson résztvevők száma továbbra is növekszik.

A szakember beszámolója szerint az igénybevevő gyermekek közül a gyermekpszichiátria, illetve Nevelési Tanácsadó, Szakértő Bizottság, illetve iskolai, óvodai jelzés alapján kerülnek hozzá. Legtöbb esetben azonban a szülő gondolja úgy, hogy a gyermekkel kapcsolatos probléma megoldására kéri a pszichológusi megsegítést. A gyermekkel végzett munkáját kiegészíti a szülőkkel folytatott konzultációs, pszichoeducáció tevékenység is.

Az ellátottak más része családgondozói, gyámhivatali, pártfogói javaslatra érkezik a szakemberhez. Ezekben az esetekben is az egész családdal szükséges foglalkozni, konzultálni.

A felnőtt lakosság is egyre nagyobb számban kér időpontot a pszichológusi ellátásra, hiszen a pszichiátriai gondozás mellett fontos a pszichológusi megsegítés is.

A gyermekeknél leggyakrabban jelzett problémák a magatartási, viselkedési zavarok, hiperaktivitás-figyelemzavar, szorongásos panaszok, hangulatzavarok, serdülőkori krízis jelei, serdülőkori problémás viselkedés, a pszichés fejlődés zavaraiából adódó másodlagos magatartási, illetve szorongásos zavarok, családi problémák nyomán induló tünetképzés.

Felnőtteknél a családi illetve élethelyzeti krízishelyzetekből adódó nehézségek, különböző hangulatzavarok, illetve szorongásos panaszok a leggyakoribbak.

Elmondható, hogy egyre több gyermek szed gyógyszert.

A családban előforduló krízisek, bántalmazás, hosszan elhúzódó válási folyamatok gyermekvédelemmel kapcsolatos problémák esetén az elmúlt évben is többször megkereste a gyámhivatal, a Családsegítő Központ, illetve részt vett rendőrségi meghallgatásokon.

2023-ban 7 családban 18 gyermeket gondoztunk védelembe vétel miatt.

Utógondozást egy család egy gyermekénél végeztünk.

Nevelésbe vételt 2 család 4 gyermekénél javasoltunk. Itt egészségügyi, érzelmi és értelmi elhanyagolást tapasztaltunk. Az egyik gyermek betegségeit hanyagolta el a szülő, továbbá a másik gyermek fejlődésbeli lemaradása, szakemberrel történő konzultáció elmulasztása olyan mértékben veszélyeztetette a kiskorút, hogy a nevelésbe vételi eljárás megindítása vált szükségessé.

Egy család egy gyermekénél ideiglenes hatályú elhelyezésére tettünk javaslatot, azonban azt a Gyámhivatal elutasította. Továbbá egy család 3 gyermekénél év végén kezdeményeztünk ideiglenes hatályú elhelyezést, mely egy gyermek esetében valósult meg 2024. év elején. Ezekben az esetekben súlyos elhanyagolás, veszélyeztető környezet, továbbá olyan személy jelenléte volt tapasztalható, mely indokoltá tette az azonnali intézkedést.

A 2022. év végén tett rendőrségi feljelentésünk lezárására még nem került sor, így annak végeredményéről nem tudok beszámolni.

A szülő-csecsemő konzultáció tapasztalatai

Pétfürdőn kivételes helyzetben vannak azok a családok, amelyekben regulációs (érzelem- és viselkedésszabályozási) zavar miatt integrált szülő-csecsemő/kisgyermek konzultációra van szükség. Egyrészt, mert a településen elérhető olyan szakember, aki ezeknek a problémáknak a megoldására szakosodott, másrészt az ellátást a Pétfürdői Önkormányzat finanszírozza, amely tudomásom szerint országos szinten egyedülálló. Ily módon olyan családok juthatnak ehhez a mentál-egészségügyi ellátáshoz, akik saját erőből nem tudnák finanszírozni a konzultációs folyamat költségeit.

2023. évben 21 család részesült az ellátásban. Közülük a hozott problémák témakör szerinti megoszlásban az alábbiak:

1. Viselkedészavar: 10
2. Alvászavar: 3
3. Étkezési-táplálási zavar: 1
4. Alvás-étkezés zavar: 1
5. Szobatisztaság: 1
6. Egyéb: 5
(szülő konzultáció: 2, más kompetenciába tartozó probléma, pl. autizmus spektrumzavar, vagy szenzomotoros feldolgozási zavar gyanú: 3)

Az adatok elemzése során feltűnő a viselkedészavarral jelentkezők száma. Itt a leggyakoribb téma a dac, düh, agresszió. A második leggyakoribb probléma az alvászavar, amely megnyilvánulhat az elalvás nehézségében, illetve az éjszakai gyakori ébredésekben, nehéz visszaaltathatóságban. Ez a két terület, amelyeket a szülők a legkevésbé tudnak tolerálni, így gyakrabban fordulnak szakemberhez. Érdekesség, hogy az étkezési zavar valamilyen formája pl. étel elutasítás, válogatás, az étel tulajdonsága, mint szín, állag, alak szerinti szelektálás sokkal gyakoribb, mint amennyi esetben segítséget kérnek benne. A 21 családból szinte mindenhol jelen volt az étkezési zavar valamilyen formája, azonban ez a terület az, amelyet a leginkább tolerálnak a családok – „azt még valahogyan kibírom, hogy nem eszik”.

Gyermekvédelmi ellátásban 2 család részesül.

Egyéb, más kompetenciába tartozó esetek

Ezekben az esetekben is regulációs zavar tünettől jelentkeznek a családok, így elkezdődik a konzultációs folyamatot. A gyermek viselkedésének, játéktevékenységének, a szülővel való interakcióinak megfigyelése során azonban nyilvánvalóvá válik, hogy nem regulációs zavarról van szó, hanem a hozott tünet egy más rendellenességben is előforduló tünet, pl. alvász-, étkezésszavar az autizmus spektrumzavarban. A felismerést követően megtörténik a megfelelő szakellátásba való irányítás, azonban mindig van egy várakozási idő, amíg a gyermek eljut a vizsgálatig, majd a diagnózisig. Ilyenkor a konzultációban nagyon fontos feladat az ún. „holding” funkció, vagyis a szülő lelki megtartása, támogatása.

Az integrált szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció a 0-5 éves korú gyermeket nevelő családok ellátása az érzelem- és viselkedésszabályozás nehézségeiben. Az ellátás kapcsolat fókuszú. A szakember különböző konzultációs technikák alkalmazásával javítja a szülő-gyermek közötti interakciókat, erősíti a kapcsolódást. A konzulens számára meglepő módon a konzultációk nagy részét teszi ki az ún. szülő edukáció, amire azért van szükség, mert a szülők nincsenek tisztában a gyermekük életkori sajátosságaival, az adott életkorban elvárható készségekkel, képességekkel. Figyelemre méltó továbbá a tünet mögött álló okok feltérképezése során feltárt valamilyen traumatizáció, vagy veszteség élmény, más esetekben pedig a szülő pszichés, mentális betegsége, állapota. Ezek mindegyike erősen befolyásolja a szülő szenzitivitását gyermekére.

A konzultációs tevékenység egy jellemzően 2-10 alkalomból folyamat. A szakember tapasztalata szerint a legtöbb család problémája 2-5 alkalomból álló konzultáció során megoldódik. Azokban az esetekben, ahol több alkalomra van szükség, előfordul, hogy a szülőt, vagy a gyermeket egyéb szakellátásra kell tovább irányítani.

Tapasztalatok összegzése

Több évre visszamenőleg elmondható, hogy a gyermekek veszélyeztetettségének hátterében lappangó okok nem változnak. A szülők nincsenek tisztában szülői kötelezettségükkel, következetlen viselkedésükkel, a szülő-gyermek között húzódó határok összerosódásával komoly károkat okoznak gyermekük mentális fejlődésében. Gyakori az érzelmi bántalmazás és az elhanyagolás.

A 2023-as év egyik legnagyobb keserősége, hogy a hatósági szervek nem beszéltek egy nyelvet a Gyermekjóléti Szolgálattal. A gyermek mindenek feletti érdeke több esetben is sérült. A szülő általi elhanyagolásnak és veszélyeztetésnek a meghatározására törvények, rendeletek, szakmai protokollok állnak rendelkezésre, ennek ellenére nem csak családon belüli bántalmazásról, hanem rendszer abúzusról is beszélhetünk. Előfordult az elmúlt évben, hogy a gyámhivatali eljárásban részt vevő, erőszakoskodó apa magatartásában nem érzékelt problémát az ügyintéző, annak ellenére, hogy kapcsolati erőszak miatt jogerősen elítélte a bíróság, újabb bántalmazás miatt ismét eljárás indult vele szemben, illetve a gyámhatósági eljárás alatt is távoltartás alatt állt. A hatósági ügyek lelassultak, azokban az esetekben is, ahol a szülőt nem kellett többször idézni. Pl. májusban kezdeményezett védelembé vételi eljárás tárgyalására idén, 2024. februárjában került sor.

A rendőrségi eljárások általában a tanúk meghallgatása vagy szakértő kirendelése miatt húzódik, azonban a gyermekjóléti szolgálatok által megküldött feljelentések miatt nehezményezést érzekeltünk a meghallgatásunkkor. Egy esetben elhangzott az is, hogy az eljáró hatóságnak elege van a gyermekjóléti szolgálatokból és nem érti, miért nem ők derítik ki, hogy tényleg megtörtént-e a bántalmazás. További tapasztalat, hogy amennyiben nincs bizonyíték, lezárják az ügyet, annak ellenére, hogy öt tanúból öt azt állítja, hogy megtörténik az elhanyagolás és a bántalmazás.

A Gyermekjóléti Szolgálat feladata, hogy a gyermek mindenkori érdekeit képviselje, jogait védje, veszélyeztetettségét megelőzze, illetve megszüntesse. Mi, egy gyámhivatali tárgyaláson a gyermeket képviseljük. Olyan mintha a gyermek ülne ott és kérne segítséget ügyeinek intézésében. Rendőrségi eljárások kezdeményezését kötelességünk megtenni bármilyen abúzus gyanúja esetén. A Gyermekjóléti Szolgálat nem mérlegelhet a fent említett gyanú esetén, hanem feljelentési kötelezettsége van. Annak elmaradása esetén súlyos mulasztást követ el, melynek következményei a gyermekekre nézve traumatizálódással járna. Illetve a jelzőrendszer sem mérlegelhet, hanem jelzési kötelezettsége van a Gyermekjóléti Szolgálat felé.

Gyermekeink az elszenvedett elhanyagolást, bántalmazást életük végéig cipelik, sérüléseik miatt problémásak lesznek a baráti- és párkapcsolataik, a pszichés terhelést kevésbé bírják, frusztrációjuk, szorongásuk idővel mentális és pszichés betegséggé alakul, mely miatt akár állandó segítséget kell igényelniük.

A Gyermekjóléti Szolgálat 2023-ben öt alkalommal hívta össze a jelzőrendszeri esetmegbeszélő csoportot, továbbá megtartotta az Éves gyermekvédelmi konferenciát.

Szabadidős és prevenciós programok szervezése

A játszóházakban zsíros kenyérrel, szörppel vártuk a foglalkozás részt vevőket, illetve mi magunk is bekapcsolódtunk és karácsonyi díszeket készítettünk a megjelent szülőkkel és gyermekekkel.

Együttműködés más intézményekkel

A Gyerekjóléti Szolgálat kapcsolatban állt a Védőnői Szolgálattal, a Bölcsődével, a Pétfürdői Községi Ház és Könyvtárral, az óvodával, a helyi és környékbeli iskolákkal, a rendőrséggel, a polgárőrséggel, illetve a Máltai Szeretet Szolgálattal.

III. Területi-védőnők tevékenysége **Pétfürdő I – II. körzet**

A 2023. július 1-től a Veszprém Vármegyei Csolnoky Ferenc Kórház foglalkoztatásában állnak a pétfürdői védőnők. A településen évek óta munkaviszonyban álló védőnők felmondtak. 2023. július 1 - július 30-ig helyettes védőnők látták el a körzeteket. Augusztus 1-től újabb két védőnő állt a helyükre, akik később szintén felmondtak és más munkakörben kezdtek el dolgozni. A jelenlegi védőnők személyében remélhetőleg hosszútávon nem lesz változás.

A fent leírt indokok miatt a területi védőnői munkáról érdemben nem tudok beszámolni.

Beszámoló az Iskola Védőnői Szolgálat 2021/2022-s tevékenységéről

Az iskola védőnő tevékenységéről nem tudok beszámolni, mivel 2023. június 30-ával ő is felmondott. Jelenleg helyettes védőnő látja el a településen működő iskolákat, továbbá az iskola orvosi ellátásában is személyi változás történt.

IV. A házi segítségnyújtás és szociális étkeztetés tevékenysége:

Házi segítségnyújtás

A házi gondozottak száma 2023. decemberében lezárt adatok szerint 33 fő volt. A tárgyévben 11 fő ellátásba került és 16 főnél megszüntettük a gondozást.

Tevékenységük szerteágazó és az ellátott egészségügyi állapotától, az időjárástól, illetve évszaktól függ. Leggyakoribb tevékenység a bevásárlás, gyógyszer felíratása, kiváltása, mosdatás, tisztázás, fürdetés, kötözés, szakorvoshoz kísérés, háztartási munkák elvégzése. Időszakosan fabehordás, hólapátolás, csúszásmentesítés.

Ritkán, de továbbra is jellemző, hogy a hozzátartozók - leginkább a gyermekeik – nehezen veszik tudomásul, hogy szüleik elesetté váltak és segítségre, támogatásra szorúlnak, amennyiben közel laknak – gyakori látogatásra, rendszeres telefonos kapcsolattartásra lenne szükségük.

A felnőtt gyermek általában a támaszt a házi gondozóban látja, azonban a gondozó nem pótolja a családot, az unokákat.

A házi gondozók szorosan együttműködtek a házi orvosokkal, a családsegítő munkatárssal, a polgármesteri hivatal dolgozóival, illetve igény szerint a szakorvosokkal és a kórházi szociális munkással.

Munkájukat általában az ellátottak mentális állapota nehezíti. Ez leginkább abban az esetekben érezhető, amikor hozzátartozó nincs, vagy messze lakik.

A házi gondozók nem hagyják magukra az idős személyeket és mindent megtesznek, hogy rugalmasan és gördülékenyen rendeződjenek az idős személyek körüli vizsgálatok, valamint hogy otthoni körülményeik megfelelőek legyenek számukra.

Szociális étkeztetés

A szociális étkezők száma a 2023. december 31-én lezárt adatok alapján 69 fő volt. Az év során 73 személy részesült étkezésben.

Jellemzően az életkoruk és az életkorral együtt járó egészségi állapot és önellátó képesség csökkenés az oka a napi egyszeri meleg étel igénylésének.

V. Beszámoló a Bölcsőde tevékenységéről:

A működés rendjét „A bölcsődei gondozás-nevelés minimumfeltételei és a szakmai munka részletes szempontjai” című módszertani levél részletezi, amely az Országos Család- és Gyermekvédelmi Intézet gondozásában jelent meg. A bölcsőde, mint gyermekintézmény a gyermekjóléti alapellátás része, amely a családban nevelkedő 6-36 hónapos korú gyermekek számára biztosítja a napközbeni ellátást, szakszerű gondozást, nevelést.

A nevelési év folyamán 43 gyermek részesült bölcsődei ellátásban. A két 12 fős csoportban a gyermekek jellemzően 1 – 3 éves életkorúak.

Az elmúlt év során több alkalommal várakozni kellett a férőhelyre, de többnyire mindig egyeztetni tudtak a szülőkkel és sikerült mindenkinek megfelelő megoldást találni.

A bölcsődébe továbbra is folyamatos a beszoktatás, vagyis amint egy – egy kisgyermek távozik az óvodába, vagy másik intézménybe, esetleg elköltözik azonnal betöltésre kerül a megüresedett helye. A gyermekek érdekeit mindig szem előtt tartott döntéseket hoztak, ezért folyamatosan egyeztettek a szülőkkel, a bölcsőde orvosával és az óvodával.

A szülőkkel való kapcsolattartás eszközei az intézményben a szülői értekezlet, a hirdető tábla, az üzenő füzet, a bölcsődei facebook csoport és természetesen a mindennapi találkozások érkezéskor, távozáskor.

A jelzőrendszer tagjaival, így a gyermekjóléti szolgálattal, az óvodával, a gyermekorvossal jó a kapcsolat.

Az ingyenes étkezést kb. a szülők kétharmada igényelte.

A bölcsődébe járó gyermek szüleinél három esetben párkapcsolati problémákat, egy kisgyermek esetében pedig egészségügyi veszélyeztetettséget (oltás elmulasztása, illetve annak megtagadása, orvosi kezelés, ellátás megtagadása) tapasztaltak.

A gyermekprogramok megszervezésre kerültek a bölcsődében. Ezek a rendezvények sosem nyilvánosak, hiszen életkorukból adódóan a gyermekeket rendkívül megzavarná a sok ismeretlen ember. Szívesen tartottak a szülők kérésére születésnapot. Minden évben ellátogat a Mikulás és a gyermekek életkorának megfelelően megünneplik a gyermeknapot, a karácsonyt, a húsvétot és a farsangot.

Pétfürdő, 2024. március 14.

Plank Alexandra
Plank Alexandra
intézményvezető